

Friedrich Merz verheft naderende verkiezingen tot referendum over nieuw, streng Duitse asielbeleid

Posted on 4 februari 2025 by Derk Jan Eppink

Na een bewogen en intens debat in de Bondsdag is de 'Asylwende' inzet geworden van de Duitse verkiezingen op 23 februari. Friedrich Merz zet niet alleen zijn eigen partij, de CDU/CSU, én de hele Bondsdag voor het blok, maar óók de Duitse kiezers. De ongeveer 60 miljoen kiezers staan voor de vraag: steun ik de Asylwende van Merz, of niet?

Het debat in de Bondsdag, vorige week, deed denken aan de heftige debatten over de aanpak van de Rote Armee Fraktion (RAF) in de jaren zeventig en de plaatsing van middellange afstandsruketten begin jaren tachtig van de vorig eeuw. Het ging er net zo hard aan toe, met persoonlijke aanvallen; een stijl die in de meer bezadigde Tweede Kamer niet denkbaar is. Polderen is geen Duitse kunst; eerder de 'Schlagabtausch', een verbaal zwaardgevecht, met zelfs een 'Dolch im Rücken'.

Merkel steekt weer mes in rug

In de laatste categorie verscheen vanuit een zijtoneel niemand minder dan de langstzittende bondskanselier, Angela Merkel. Zij was het niet eens met het optreden van Merz en viel hem openlijk af. Recidive, want de in Nederland veelgeprezen Merkel heeft een reputatie in politieke messentrekkerij.

In 1998 publiceerde ze een artikel in de Frankfurter Allgemeine Zeitung (FAZ) over Helmut Kohl die een stuwende kracht was in haar promotie van Oost-Duits 'Mädchen' tot politiek zwaargewicht. Kohl zat in de penarie met een schandaal rondom partijfinanciering. Merkel liet Kohl, de 'Kanzler der Einheit', als een baksteen vallen en werd zelf partijleider. Ze maakte op een partijdag in Essen een einde aan het 'systeem Kohl'. Kohl was woedend, maar is Merkel als bondskanselier nooit publiekelijk afgevallen. Zij was enkel niet welkom op zijn begrafenis in 2017. De Hongaarse premier Viktor Orban was dat wel.

Merz had vorige week de eer zelfs voor de tweede keer een mes van Merkel in de rug te krijgen. Hij was van 2000 tot 2002 fractievoorzitter van de CDU in de Bondsdag en oppositieleider. Toen Merkel die positie overnam, werd Merz gedegradeerd van fractieleider tot 'Hinterbänkler', beter bekend als 'backbencher'. Zijn invloed was nul; in 2009 verliet hij teleurgesteld de Bondsdag.

Vanuit ballingschap in Düsseldorf werkte hij aan een terugkeer, maar de 'Lange Mars van Merz' duurde langer dan die van Mao. Merkel was 16 jaar Bondskanselier. Merz werkte als bedrijfsjurist en gaf leiding aan de Duitse afdeling van het Amerikaanse investeringsbedrijf BlackRock. Hij probeerde terug te keren als partijvoorzitter, maar slaagde, met 60% van de stemmen, pas bij de derde poging - omdat alle 400.000 partijleden mochten kiezen, niet enkel een handjevol partijbonzen.

Toen Merkel vertrok, kwam Merz terug om de strijd aan te binden met de nieuwe regering van socialisten, groenen en liberalen; de zogenoemde Ampel, verkeerslicht, maar het licht viel voortijdig uit. Na de geweldreks reeks 'Mannheim, Solingen, Maagdenburg, Aschaffenburg' maakte Merz het falende asielbeleid tot inzet van de verkiezingen.

Vijfpuntenplan van Merz

Merz presenteerde vorige week woensdag een Vijfpuntenplan voor een strenger asielbeleid dat nipt (348-344) werd aangenomen met de stemmen van CDU/CSU, AfD en FDP. Daarop volgde een wetsontwerp om gezinshereniging voor asielzoekers, die een verblijfstitel onder voorwaarden hebben, op te schorten.

De avond vóór de stemming van vorige week vrijdag, liet Merkel weten dat Merz op het verkeerde pad was en de CDU een oplossing moest zoeken in het 'Democratische Midden'; dus niet met de stemmen van Alternative für Deutschland (AfD). Groenen en socialisten (SPD) kwalificeren zichzelf als 'democratisch midden', als maatstaf van democratie. Vooral de Duitse groenen zijn radicaal; zie het asielbeleid maar ook het klimaatbeleid dat de Duitse economie in een recessie duwt. Eigenlijk staat Merkel dichterbij de Duitse groenen dan bij haar eigen CDU, waar ze zich een 'Fremdkörper' voelde.

Inperking gezinshereniging

Het wetsvoorstel van CDU/CSU, 'Zustrombegrenzungsgesetz', had tot doel de toestroom van asielzoekers te beperken, te beginnen met gezinshereniging dat een drijvende factor van immigratie is. Vóór de stemming gingen CDU/CSU om de tafel zitten met Groenen, SPD en de liberale FDP. Het woord 'Begrenzung' was echter voor de Groenen taboe. Zonder dat woord zou er staan: 'Zustromgesetz'. Dat is precies het tegenovergestelde.

Een 'Tabubruch' is bij Groenen vloeken in de kerk. De strategie van rood-groen is Merz af te schilderen als schoothondje van AfD en met dát beeld de verkiezingen ingaan. Merkel werd hun advocaat, maar eigenlijk was zij de oorzaak van het migratieprobleem. Ergo: 'die Mutti der AfD'.

Liberalen (ook) verdeeld

Uiteindelijk haalde het wetsvoorstel geen meerderheid; 338 voor, 350 tegen. Door de hoofdelijke stemming moest elk Bondsdaglid kleur bekennen. Groenen, SPD en ex-communisten (Die Linke) stemden unisono tegen. Bij de CSU stemden alle leden voor, net als bij AfD.

Bij de CDU was er een haarscheur: 12 fractieleden stemden niet. Twee waren ziek.

Van de overige 10 waren er 5 die hadden gewerkt in de staf van Bondskanselier Merkel. Zij gaven gehoor aan haar oproep. BSW, de partij van Sahra Wagenknecht, telde 7 voorstemmen; 3 stemden niet. Het wetsvoorstel struikelde over de voeten van de FDP. Van de 90 FDP-Bondsdagleden stemden 67 voor; 2 tegen; 5 onthoudingen en 16 leden stemden niet. Schade: 23 stemmen minder.

Het is een slecht voorteken voor de liberalen die in opiniepeilingen rond de 3% zitten, onder de kiesdrempel van 5%. Partijleider Christian Lindner kon de twee vleugels van de partij, de ondernemersvleugel en de links-liberale vleugel niet bij elkaar houden.

FDP is een soort VVD+D66 in één partij. Als de rechtervleugel van FDP op 23 februari CDU stemt, verdwijnt de FDP uit de Bondsdag, wat al vaker is gebeurd. De partij oogst amper stemmen in Oost-Duitsland. Wie de huidige politieke kaart van Duitsland bekijkt, ziet iets opvallends. Het vroegere West-Duitsland kleurt zwart (CDU/CSU); het vroegere Oost-Duitsland blauw (AfD). Alsof een onzichtbare muur zichtbaar wordt.

Het debat in de Bondsdag maakte duidelijk dat Duitse kiezers een keuze hebben op 23 februari. Willen zij verder met rood-groen dat vasthoudt aan het huidige migratiebeleid, en alleen lippendienst bewijst aan een strengere aanpak, want 'niet verenigbaar met Europees recht'? Of willen Duitsers een 'Asylwende' met Merz, een ommekeer die overigens in diverse Europese landen al wordt toegepast? Merz is middelpunt en mikpunt tegelijk.

Gewonnen en verloren - en nu?

Hij heeft een slag gewonnen (het Vijfpuntenplan), een slag verloren (het wetsvoorstel) maar de finale slag draait om de kiezer. Het worden turbulente weken met verwijten en straatgeweld dat wordt gemobiliseerd door de Groenen voor het hoofdkantoor van de CDU in Berlijn. Gesubsidieerde NGO's treden aan: 'Antifa' stoottroepen centraal; ludieke clubjes als 'Omas tegen Rechts' vanuit de flanken. De groene topman Robert Habeck heeft al campagnefoto's laten nemen in Auschwitz. De toon is gezet.

Het risico op geweld is groot. Toppolitici hebben strenge beveiliging nodig. De media steunen grotendeels rood-groen, inclusief de publieke televisiezenders ARD en ZDF. Het Axel Springer concern met BILD en Die Welt staat aan de andere kant.

Sociale media zullen de strijd oppoken.

Duitsland is bezig met een Asylwende; een ommekeer die onvermijdelijk is maar die het land confronteert met zichzelf en zijn geschiedenis. De Bondsdagverkiezingen groeien uit tot een referendum over de Asylwende. Resultaat is een nieuwe Bondsdag waarin de stem van de meerderheid duidelijker tot uitdrukking komt.

Duitsers weten wat er op het spel staat; en hun keuze raakt héél Europa. De 9 buurlanden van Duitsland zullen niettemin met hoop en vrees toekijken, denkend aan de woorden van Heinrich Heine: 'Denk ich an Deutschland in der Nacht, dann bin ich um den Schlaf gebracht'.

Eind 2024 verscheen '**Rechtsomkeert**', het nieuwe boek van **Derk Jan Eppink**. Daarin schetst hij in heldere taal hoe zich in Europa, de Verenigde Staten en zeker ook in Nederland een politieke omwenteling voltrekt. Het boek verscheen bij **Uitgeverij Blauwburgwal**, kost € **22,95** en kan onder meer [HIER](#) worden besteld.

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar** met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee, [ook in het](#)

[nieuwe jaar 2025?](#) *Hartelijk dank!*